

נס בחדר המדרגות

23:00 13.10.2002 | עודכן ב: 09:43 18.08.2011

מאת רותה קופפר

כמעט כל רגע בסרט "התיקון" על הרבנית לאה קוק, שמשודר הערב בערוץ 8, שווה ציטוט. הרבנית, שהיא "חולה, חולה על הקדוש ברוך הוא", ידועה בסגנון הדיבור הייחודי שלה ("בשורות טובות, בשורות טובות, כיייי, ישתבח שמו, ישתבח שמו"), ובניגוד למנהגה הסכימה הפעם לשתף פעולה עם הבמאית טליה פינקל והרשתה לה לצלם אותה, את בני משפחתה, את ביתה ואת חייה. אפילו הנהגת שלה, שושנה, הרימה גבה: "פתאום היא נתנה לך כזה הרבה - התפלאתי".

הפליאה הזאת מלווה את הצופים לאורך הסרט. הרבנית אשה אנרגטית, ואינה נחה לרגע. כשהיא שבה מהרצאות ומסדנאות חזרה בתשובה, ביתה פתוח לכל עובר אורח. "סליחה, סליחה, הרבנית. אני צריך תוך שבוע, השם יתברך, להשיג 40 אלף שקל. תברכי אותי שאני אשיג", פונה אליה אדם דתי בחדר המדרגות. הרבנית, שניצבת בפתח ביתה וידה על הדלת, פותחת מיד בברכה: "השם יעשה לך נס. מי שבירך אבותינו, אברהם, יצחק ויעקב, שבירך את אמותינו, הצדקניות שיושבות בגן עדן, יברך את?" והוא משלים "אליהו בן נחמה". "אליהו בן נחמה", היא חוזרת, "ויעשה לך נס גלוי".

בלי להפסיק היא עוברת מיד לעצה מעשית: "רבי אליהו, איפה אתה גר בירושלים?" היא שואלת (בינתיים כננסות ויוצאות מהבית ילדותיה הקטנות מבלי להתייחס למעמד השגרתי). "לך לכותל, תעשה תפילה חזקה, קח ספר תהלים, קרא אותו. כך אני עשיתי ובאותו יום התבשרתי בשורה. לך לכותל... בלי לדבר מההתחלה ועד הסוף, ותגיד אבא אבא אתה מיליונר, אני עני ואביון, אבא אתה מיליונררר, אני עני ואביון, אבא אתה מיליונרררר, ותאמין בו שברא את כל הגלובוס, ובשבילו 40 אלף זה אפצ'י. באפצ'י הוא מביא את זה. תאמין בו וככה זה יקרה, ותבוא לבשר נס למי שאמרתי ברוך חזון אמת".

האם כל זה עוזר לחיי המשפחה? זה כנראה לא מפריע. הילדים שלה מרתקים כמעט כמוה. ישראל מאיר, למשל, המצטיין בחיקוייה ובחוש דרמטי שלא נופל מזה שלה, מתאר את המופע האור-קולי שאירע כאשר אלוהים התגלה בפעם הראשונה לפני אמו. "האשה הזאת חווה חוויות שאנחנו רק עם כדורי אקסטזי נוכל לחוות, וגם, לא יודע כמה... כל יום, כל היום להיות דלוק", הוא מסביר במטאפורות עדכניות. אחר כך הוא מספר כיצד התחננה שלא יגלח את זקנו, בחיקוי מזהיר של מניפולציה רגשית אמהית, שעיקרה "כשאני אהיה זקנה וחולה, אל תטפלו בי, אל תרחצו אותי, אני אלך לבית אבות... רק אל תגלח את הזקן".

בנותיה של הרבנית, שעל סינריה רקומות המלים "בעזרת ה' יתברך", מדברות על שידוכים. אחת מהן מסבירה כי "בעיקרון אנחנו לא דוגלות בחיצוניות", אבל ניכר שדווקא בת ה-14, היפה בבנות הרבנית, דוגלת גם דוגלת. הבמאית שואלת את הרבנית, המחייכת תמיד, אם תסכים לשידוך ספרדי. היא מסרבת לענות. "זאת שאלה לא חינוכית", היא מסבירה - היא מדברת רק על יהודים במעמד הר סיני. היא מאחלת לבנותיה ולשאר נשות העולם אהבה כמו שיש לה ולבעלה. "לא רואים אהבה כזאת", היא אומרת, ולמען האמת גם לא רואים את בעלה.

יש בסרט אין-ספור רגעים מרהיבים. אחת ממעריצותיה מספרת כיצד הצילה אותה הרבנית. היא היתה במצב אבוד, "האמנתי נורא בעב"מים. חיכתי לעב"מים... בסוף בא הקדוש ברוך הוא". אחרת מספרת שנהגה לעבוד בשבת במלצרות, אבל בגלל עצת הרבנית הפסיקה לעבוד בשבת, ובעצם גם לעבוד בכלל. עכשיו היא והבת שהיא מגדלת לבדה מתפרנסות רק מאהבת השם. בשבת, אומרת הרבנית, "נאכל חמין במקום בנזין".

"התיקון". ערוץ 21:30, 8